

Regeringsrätten

Pris i tävling för anställda

Besvär av TI angående fru K:s inkomsttaxering år 1963. — Fru K., som var anställd vid Vattenfallsstyrelsen, hade för lösning av en tävling ”Europa runt” i Vattenfallsstyrelsens personaltidning ”Vi i Vattenfall” vunnit ett pris, bestående av fri resa till Spanien, för vilken resa Vattenfallsstyrelsen betalat 880 kr till ett reseföretag. Tävlningen hade bestått av 15 frågor som skulle besvaras genom markeringar på samma sätt som på en tipskupong. Priset, som fru K. vunnit genom lottning, ansågs utgöra för henne skattepliktig intäkt av tjänst. Priset, som inte kunde betraktas som vinst i svenskt lotteri, ansågs nämligen enligt RR vara en förmån, härrörande ur fru K:s anställning hos Vattenfallsstyrelsen. (RR:s utslag den 4/10 1967.)

Anm.: Se t. ex. RN 1967 I nr 5: 2 ang. beskattning av vissa premier till anställda samt Skattenytt 1967 sid. 395.

Realisation eller löpande försäljning av kreatur?

Vid inkomsttaxering år 1959 ansågs att L., som under 1958 sålt 4 kor på grund av omläggning från mjölkproduktion till slaktdjursproduktion, därigenom haft skattefri inkomst av realisation. Men P., som sålt 5 nötkreatur därför att betesmarken på hans fastighet minskat på grund av reglering av ett vattendrag, ansågs ha haft skattepliktig inkomst genom löpande försäljning, då arealminskningen inte medfört sådan förändring av kreatursbestån-

det att försäljningen till någon del skulle vara hänförlig till realisation. (RR:s utslag den 3/10 1967.)

Likvid från jordbruksförening

F. ansågs skattskyldig vid taxering år 1957 för ersättning om ca 13.700 kr som han fått från en centralförening för under 1956 såld spannmål. F. hade invänt att beloppet inte var tillgängligt för lyftning under året därför att han haft i skuld till föreningen för inköp av gödningsmedel m. m. med högre belopp. Invändningen ogillades. (RR:s utslag den 3/10 1967.)

Ersättning för skada och intrång genom utsläpp av avloppsvatten

Besvär av TI angående godsägaren L:s inkomsttaxering år 1959. — Genom utsläpp i Kvarnarpsjön av avloppsvatten från Eksjö stads reningsverk hade för markägare under en följd av år uppkommit skada och intrång. Genom avtal den 22/1 1958 förband sig staden att ”såsom full ersättning för all den skada och allt det intrång, som — till följd av utsläpp före den 1/1 1958 — hittills uppkommit eller framdeles uppkommer för markägarna” till dessa genast utgiva på visst sätt bestämda penningbelopp. Vidare förband sig staden att till vissa av markägarna ”såsom full ersättning för all den skada och allt det intrång, som hittills uppkommit eller framdeles uppkommer till följd av utsläpp åren 1958, 1959, 1960 och 1961, vilket sistnämnda år det utökade

reningsverket beräknas komma att tagas i drift” periodiskt under åren 1958—1961 utbetala vissa belopp. I anledning av avtalet utbetalade Eksjö stad under år 1958 till L. bland annat ersättning för skada å fiske med 2.200 kronor och ersättning för kostnad för anläggande av ny brunn med 1.250 kr. — PN beskattade båda beloppen som inkomst av jordbruksfastighet. — KR förklarade beträffande ersättningen för skada på fiske att handlingarna fick anses utvisa, att denna ersättning — oaktat sättet för dess beräkning och erläggande — utgått för att täcka för all framtid bestående skada, vid vilket förhållande ersättningen icke utgjorde skattepliktig intäkt.

Vad angår ersättningen för ny brunn fick utredningen i målet anses ge vid handen, att vattnet i en äldre brunn förorenats genom omständigheter, varöver L. icke kunnat råda. Kostnad för anläggande av ny brunn var således avdragsgill vid taxering. Ersättning för anläggningskostnaden var förty hänförlig till skattepliktig intäkt av jordbruksfastighet. — RR: ej utredning. (RR:s utslag den 28/9 1967.)

Byggmästares bostadsfastighet som tilldelats hans änka genom bodelning: omsättningstillgång?

Besvär av TI angående förhandsbesked. — En byggmästare X hade avlidit i början av 1966, då han drivit byggnadsrörelse ca 20 år. X hade efterlämnat hustru och två barn. Byggnadsrörelsen skulle avvecklas så snart som möjligt men dödsbodelägarna ville behålla en fastighet som X uppfört för 15 år sen och använt som familjebostad. Nu beboddes den av hustrun.

Under det räkenskapsår för rörelsen som avslutades den 31/8 1966 hade fastigheten uttagits ur rörelsen, därvid som vinst i byggnadsrörelsen upptagits skillnaden mellan taxeringsvärdet, 185.000 kr, dvs. det värde vartill fastigheten uppskattats vid uttaget, och bokförda värdet, 135.000 kr. Därefter hade genom bodelning och skifte hustrun tilldelats hälften av fastigheten och barnen var sin fjärdedel. Dödsbodelägarna som själva inte drevit handel med fastigheter men som av likviditetsskäl kunde bli tvungna att sälja fastigheten, anhöll om besked huruvida vinst vid försäljning kunde föranleda inkomstbeskattning. — Sedan RN besvarat frågan nekande, klagade TI häröver och yrkade att X:s hustru skulle förklaras skattskyldig för ev. försäljningsvinst. — RR lämnade besvaren beträffande det hustrun lämnade förhandsbeskedet utan bifall och yttrade. Av utredningen framgår visserligen att fastigheten utgjort omsättningstillgång i en av X bedriven byggnadsrörelse. Fru X har emellertid tillika upplyst, att dödsboet avsett att under en tid av 2 till 3 år avveckla byggnadsrörelsen samt att hon själv icke bedriver byggnadsrörelse. Vid nu angivna förhållanden — varvid förutsattes att dödsboet icke företager andra affärstransaktioner än som kan anses förenliga med en normal avveckling av byggnadsrörelsen — finner RR, oberoende av den av dödsboet verkställda uppskrivningen av fastighetens värde, att den ideella del av fastigheten, som tillskiftats fru X vid bodelningen, därefter icke utgör omsättningstillgång i rörelse. (RR:s utslag den 27/9 1967.)

Anm.: Se t. ex. Walberg i Skattenytt 1967 sid. 412.

Fastighetsmäklares försäljning av bostadshus

Besvär av före fastighetsmäklaren C. angående inkomsttaxering år 1958. C., som drivit fastighetsmäklerrörelse åren 1927—1948, hade 1935 förvärvat fastigheten E. på vilken han 1936 uppfört en villa. Fastigheten såldes 1957. — RR yttrade bl. a.: Med hänsyn till omfattningen av den verksamhet, innefattande inköp och försäljning av fastigheter, som C. bedrivit under åren 1922—1957, får denna verksamhet anses hänförlig till rörelse. Enligt vad handlingarna utvisar fanns på E., utom det av C. uppförda och bebodda bostadshuset, ytterligare två hus med sammanlagt 7 hyreslägenheter. Den omständigheten, att C. låtit uppföra ett bostadshus åt sig på E., samt vad som eljest förekommit i målet kan icke medföra att fastigheten blir hänförlig till annat än omsättningstillgång i rörelsen och inkomsten vid fastighetens avyttring skall därför hänföras till rörelse. (RR:s utslag den 18/10 1967.)

Byggnad omsättningstillgång i tomt-rörelse?

Besvär av TI angående F:s inkomsttaxering år 1958. — F. hade under åren 1950—1959 sålt 8 tomter från fastigheter som han förvärvat år 1950. Enligt F. kunde flera tomter inte säljas, då återstoden utgjorde s. k. skyddsområde. På denna del fanns vid förvärvet en ladugård och ett stall, vilka båda använts av F. som lagerbyggnad i en av F. bedriven trävarurörelse. — År 1957 nedbrann stallet och F. fick 6.000 kr i brandskadeersättning. — PN ansåg att ersättningen utgjorde skattepliktig intäkt i jordstyckningsrörelsen. — KR förklarade dock att stallbygg-

naden icke kunde anses ha ingått i nämnda rörelse och undanröjde beskattningen. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 3/10 1967.)

Forskningsbidrag: omkostnad i rörelsen?

Besvär av TI angående G. Aktiebolags inkomsttaxering år 1960. — Bolaget, som är i den fotografiska branschen med en omsättning av 21 milj. kr. och dotter- och försäljningsbolag till ett belgiskt företag, hade utbetalat forskningsbidrag till två professorer, varav den ene var expert på röntgenfilm och den andre på skärmbildsfotografering. Bolaget yrkade avdrag för bidragen, 34.328 kr. — TN, PN och KR medgav avdrag. — RR gjorde ingen ändring häri och framhöll bl. a. att de såsom forskningsbidrag betecknade utgifterna i och för sig var att anse som driftkostnad inom en koncern sådan som den bolaget tillhörde. Mot vad bolaget uppgivit om dessa utgifters särskilda betydelse för försäljningsverksamheten på den svenska marknaden kunde sådana omständigheter icke anses ha förebragts att avdrag för kostnaden borde vägras bolaget med hänsyn till bestämmelsen i 43 § KL. (RR:s utslag den 26/9 1967.)

Stiftelse bildat av rörelsedrivande företag för viss insamlingsverksamhet

Besvär av bolaget X. angående förhandsbesked. — Bolaget hade under många år gratis upplåtit ett område vid sitt varuhus för en i AB Folkets Parks regi anordnad nöjeställning med karusell, lotteriförsäljning m.m. Betalning hade uttagits av allmänheten efter gängse marknadspris. Överskottet hade lämnats

till en tidnings luciakommitté, som i sin tur fördelat medlen till Röda Korset, Rädda Barnen m. fl. organisationer för välgörenhet. Nu tänkte bolaget bilda en stiftelse för motsvarande verksamhet. — RN fann att den verksamhet, som den tilltänkta stiftelsen avsågs skola bedriva, var att anse som rörelse och att intäkterna därav utgjorde för stiftelsen skattepliktig intäkt. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 26/9 1967.)

Anm.: Jämför t. ex. RÅ 1960 ref. 29 (Skattenytt 1961 sid. 45) angående Barnens-Dag-förenings fest, RÅ 1966 ref. 3 (Skattenytt 1966 sid. 315) angående bygdegårdsförenings fest samt RÅ 1966 not. 284 (Skattenytt 1966 sid. 353) angående konserthusstiftelsens gratisupplåtelse av lokal till musiksällskap; i dessa fall ansågs rörelse icke föreligga. Där emot ansågs en journalistförenings s.k. "rundturs"-verksamhet, vars överskott delvis gick till välgörande ändamål, innebära rörelse enligt ett utslag av RR den 27/9 1967.

Ändrat bokslut

Besvär av Byggtjänst i T. AB angående inkomsttaxering år 1958. — Bolaget, som hade till ändamål att driva byggnadsverksamhet men inte drivit sådan verksamhet under räkenskapsåren 1954/55, 55/56 och 56/57, hade under 55/56 förvärvat 180 aktier i ett annat bolag för 292.500 kr. De bokfördes till 350.000 kr samtidigt som varulagret nedskrevs med 57.500 kr. Sedan aktierna följande år sålts för 382.500 kr, beräknade bolaget realisationsvinsten med utgångspunkt från bokförda värdet 350.000. — PN utgick i stället från inköpspriset. — Hos KR återopade bolaget ändrat bokslut, enligt vilket någon

uppskrivning av aktievärdet och motsvarande lagernedskrivning ej skett. — KR: ej ändring. — RR yttrade: Den i räkenskaperna för tiden 1/6 1955—31/5 1956 verkställda uppskrivningen har visserligen stått i strid med aktiebolagslagens bestämmelser. Ändring härutinnan, liksom motsvarande ändring för det påföljande räkenskapsåret, har emellertid verkställts först i juni 1959 och således efter det deklARATION skolat avgivas för det räkenskapsår, som följt efter de båda nu åsyftade. Vid bedömning av frågan om ändringarna i räkenskaperna likväl skäligen kan godtagas vid taxeringen bör vidare beaktas, att bolaget är ett fåmansbolag och, såvitt visats, icke bedrivit någon verksamhet de ifrågavarande tre åren samt att närmare upplysningar saknas om det varulager, vars värdering samtidigt ändras. Av dessa skäl finner RR, att ändringarna i bolagets räkenskaper icke bör föranleda ändring av taxeringen för år 1958 och prövar därför rättvist att lämna besvären utan bifall. (RR:s utslag den 4/10 1967.)

Anm.: Angående ändring i bokslut, se RN 1958 nr 3:1 samt Å. Hellner "Bolagsbildning ur skatterättslig synvinkel" sid. 83—90.

Ändring av räkenskapsår

Besvär av TI angående AB A:s inkomsttaxering år 1959. — Bolaget bildades den 28/10 1957 och hade enligt bolagsordningen kalenderåret som räkenskapsår. Vid extra bolagsstämma den 16/12 1958 ändrades räkenskapsåret att omfatta tiden den 1/5—den 30/4. I anledning därav avgav bolaget inte deklARATION år 1959. Ändringen av bolagsordningen anmäldes för registrering den 23/11 1959. — I motsats till TN godtog PN att bolaget inte taxe-

rades år 1959. Bolaget hade vid 1960 års taxering deklarerat för tiden den 1/11 1957—den 30/11 1959.

PN:s beslut överklagades av TI som hävdade bl. a. att bolaget med utgångspunkt från den första bolagsordningen ägde utsträcka räkenskapsåret att omfatta tiden den 28/10 1957—den 31/12 1958. Ändring av bolagsordningen, innebärande att räkenskapsåret skulle omfatta tiden den 1/5—den 30/4 anmäldes för registrering först den 23/11 1959. Angående registreringens betydelse härutinnan åberopades 204 § andra stycket aktiebolagslagen. Den registrerade ändringen kunde icke vara gällande för det räkenskapsår, som inledningsvis angivits. Den omständigheten, att bolaget år 1960 avgivit deklARATION för tiden den 1/11 1957—den 30/4 1959, syntes icke kunna föranleda annan åtgärd än att bolaget vid 1960 års taxering kunde befinnas äga åtnjuta avdrag för vad som tagits till beskattning för en del av denna tid. — KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 12/10 1967.)

Gåvor och naturaförmåner till predikant

Besvär av TI angående reseombudet G:s inkomsttaxering år 1958. — G. uppgav i deklARATIONEN att han för sitt arbete med att leda och organisera möten för Bibel- och Traktatsällskapet Vaktornet inte haft någon lön. Av enskilda trosfränder hade han fått c:a 1.200 kr och dessutom åtnjutit viss gästfrihet. — PN beskattade såsom inkomst av tjänst beloppet 1.200 kr samt ytterligare 1.000 kr avseende uppskattat värde av naturaförmåner. — KR undanröjde beskattningen. — RR fastställde dock PN:s beslut och yttrade: Av utredningen i målet framgår, att ifråga-

varande förmåner åtnjutits i kontanter och natura i samband med G:s predikoverksamhet samt att förmånerna tillhandahållits honom för att ge honom försörjning. Förmånerna är vid sådana förhållanden att betrakta som ersättning för det arbete han utför i predikoverksamheten och i denna egenskap som skattepliktiga intäkter av tjänst. På grund härav och då förmånerna uppenbarligen uppgått till det av PN antagna beloppet, prövar RR rättvist etc. (RR:s utslag den 4/10 1967.)

Resekostnader i samband med återanställning

Besvär av B. angående inkomsttaxering år 1960. — B. hade för ett svenskt företags räkning vistats i U.S.A för att hos ett amerikanskt företag få erfarenhet angående de senaste tekniska nyheterna inom branschen. På det senare företagets önskan hade B. haft direktanställning hos detta. Ett återvändande var dock förutsatt. Sedan B. anmodats återvända till hemmaföretaget, fick B. ersättning för hemresa för familjen med 7.500 kr. — TN medgav men PN och KR vägrade avdrag för resekostnaderna. Enligt KR hade resekostnaderna föranletts av tillträde av ny anställning och kunde följaktligen ej anses som kostnader för fullgörande av B:s tjänst, varför avdrag icke kunde lagligen medgivas. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 26/9 1967.)

Veterinärers kostnader för resor i tjänsten med egen bil

I ett antal mål angående avdrag för bilkostnader för veterinärer och veterinärassistenter anställda vid seminföreningar erhöll samtliga veterinärer av arbetsgivaren resekostnadsersättning med 35 öre för kilometer medan assistenterna uppbar

17,5 öre för kilometer jämte en grunder-sättning av 275 kr för månad. Körsträckan i tjänsten varierade mellan c:a 2.000—5.000 mil per år. Samtliga assistenter medgavs avdrag för liten bil enligt allmänna resereglementet, oavsett om stor eller liten bil använts. Veterinärerna erhö-ll däremot avdrag för större bil, om så- dan använts och bilen kunde antagas näs- tan uteslutande ha använts i och anskaf- fats för tjänstebruk. (RR:s utslag den 4/10 1967.)

Tantiem som intjänats utomlands men uppburits efter hemkomsten till Sverige

Besvär av ingenjören E. angående in- komsttaxering år 1962. — E. hade varit anställd som arbetsledare i ett irakiskt företag i Bagdad i vilket ett svenskt före- tag var delägare. Sedan E. under 1961 återvänt till Sverige, hade det svenska företaget, i vars tjänst E. nu var, för det irakiska företags räkning utbetalat till E. 5.800 kr. Enligt kontrolluppgiften från det svenska företaget var tantiemen intjänad av E. hos det irakiska företaget under tiden den 18/10 1959 — den 9/6 1961. — E. beskattades här för beloppet och RR lämnade E:s besvär häröver utan bifall, enär beloppet uppburits av E. sedan han återvänt till Sverige och blivit här bosatt, varför E. fick anses vara skattskyldig för beloppet här i riket. (RR:s utslag den 26/9 1967; två leda- möter av RR ville undanröja beskatt- ningen därför att inkomsten avsåg tid, under vilken E. icke varit bosatt här i riket, och utgjort ersättning för utom riket bedriven verksamhet.)

Anm.: Jämför även RÅ 1959 ref. 33 (Skattenytt 1960 sid. 146).

Beräkning av ortsavdrag m. h. t. tid för vilken erlagts sjömansskatt

Besvär av studeranden D. angående in- komsttaxering år 1961. — D., som under tiden den 22/7—den 17/12 1960 tjänst- gjort på svenskt handelsfartyg och därvid erlagt sjömansskatt, erhö-ll vid inkomst- taxeringen ortsavdrag för endast sex må- nader, trots att han invänt att han inte fått tjänst ombord förrän den 22/7 1960 och ortsavdraget för juli således enligt D. borde ”tillgodoräknas inkomsten i land”. — (RR:s utslag den 26/9 1967.)

Skattskyldighet i Sverige?

Besvär av försäkringsdirektören B. angående förmögenhetstaxering år 1960. — B., född 1898 och gift, hade den 7/10 1959 uttagit utvandringscertifikat och ut- vandringsbetyg till Las Palmas i Spanien. Utflyttningen ägde rum den 23/11 1959, sedan B. tidigare pensionerats och låtit överskeppa större delen av familjens bo- hag. B. hade bosatt sig i en av hustrun i april 1959 förvärvat fastighet i Las Palmas, där han även inrättade sitt kon- tor. — Oavsett att B. och hans hustru den 8/5 1960 återvänt till Stockholm och där bott i hustruns lägenhet till den 17/10 s. å. (i och för planering av en hotellanläggning i Las Palmas) och där- efter även den 29/4 — aug. 1961 (på grund av moderns död), ansåg RR att B. utflyttat ur riket den 23/11 1959 och bosatt sig samma år i Las Palmas. (RR:s utslag den 26/9 1967.)

Anm.: Jämför t. ex. RÅ 1965 not. 165 (Skattenytt 1965 sid. 297, fall B), där utflyttningen inte ansågs slutförd före det aktuella årsskiftet.